

Силабус навчальної дисципліни

Гроші та кредит

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

Кафедра фінансово-економічних дисциплін

Рік навчання: I-II, Семестр: II-IV

Дні занять: згідно розкладу

Консультації: згідно графіку

Кількість кредитів: 5,0

Загальний обсяг годин -150 (аудиторних – 104, самостійна робота – 46)

Підсумковий контроль: екзамен

Мова викладання: українська

Викладач кандидат педагогічних наук Волкодав Тетяна Анатоліївна

Контактна інформація tatyana_volkodav@ukr.net, +380985527995

Опис дисципліни

Дисципліна «Гроші та кредит» є дисципліною **обов'язкової** компоненти навчального плану, циклу **професійної підготовки**, яка спрямована на формування у студентів теоретико-методологічних засад і організаційно-правового механізму функціонування в ринковій економіці грошей, кредиту і банків, з'ясування сутності, функцій та ролі грошей і кредиту, дослідження механізму функціонування грошової системи в ринковій економіці, визначення закономірностей функціонування валютного ринку, валютної системи, грошового ринку; ролі, специфіки та практики використання грошово-кредитної політики центрального банку, напрямів діяльності банків та небанківських фінансових інститутів щодо грошово-кредитного обслуговування суб'єктів господарювання та населення в Україні. Студенти отримують практичні навички розрахунку величини грошових агрегатів, швидкості обігу грошей, агрегатної структури грошової маси, грошово-кредитного мультиплікатора, розміру кредитних ресурсів банку, індексу інфляції та очікуваного темпу інфляції, встановлення кросс-курсу валют, визначення розміру відсотків та користування кредитом, теперішньої та майбутньої суми депозиту, зокрема з урахуванням інфляції.

Структура курсу

Години (лек./пр.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4/2	1. Походження, суть та функції грошей	знати економічну сутність грошей та концепції їх походження, історичні аспекти зміни форм грошей та їх характеристику, функції грошей та механізм їх взаємодії, значення та роль грошей у ринковій економіці, історичні етапи походження гривні	Тести, питання
4/4	2. Грошовий оборот і	знати поняття грошового обороту, зокрема на макро- та мікрорівнях, поняття грошового обігу, грошової маси,	Тести, індивіду-

	грошова маса	грошового агрегату, грошової бази, модель грошового обороту, види грошових агрегатів, суть закону грошового обігу, уміти розраховувати грошові агрегати та швидкість грошового обігу	альна практична робота
2/6	3. Грошовий ринок	знати сутність та специфіку функціонування грошового ринку, його суб'єкт, об'єкт та інструменти, схему руху потоків на монетарному ринку, структуру грошового ринку, класифікацію грошового ринку, основні категорії попиту на гроші, сутність пропозиції грошей, основні чинники, що впливають на створення грошової бази, уміти знаходити грошово-кредитний мультиплікатор, нові кредитні ресурси банку, пропозицію грошей, агрегати грошової маси та резерву банку	Тести, індивідуальна практична робота
4/2	4. Грошові системи	знати поняття грошової системи та основні її елементи, структуру грошової системи, структуру системи безготівкових розрахунків та інструменти здійснення безготівкових розрахунків, структуру системи готівкових розрахунків, класифікацію грошових систем та основні етапи їх еволюції, стадії розвитку золотого монометалізму, суть та послідовність розвитку грошової системи України	Тести, питання
2/4	5. Інфляція та інфляційні процеси в Україні	знати поняття інфляції, причини та закономірності розвитку інфляції, класифікацію інфляції за різними ознаками, основні характеристики та наслідки різних видів інфляції, показники вимірювання інфляції, передумови, особливості та етапи розвитку інфляційних процесів в Україні в період 1991-1995 рр., уміти розраховувати показники вимірювання інфляції, розв'язувати задачі на знаходження темпів інфляції, очікуваного темпу цінової інфляції за відомим значенням середньої маси грошей в обороті та фізичним обсягом ВВП, рівня зростання цін	Тести, індивідуальна практична робота
2/4	6. Грошові реформи	знати поняття та основні функції грошової реформи, класифікацію грошових реформ за різними ознаками, основні етапи та особливості проведення, а також результати грошової реформи в Україні (6-12 вересня 1996р.)	Тести, питання
2/2	7. Валютний ринок	знати поняття та сутність валюти, класифікацію валюти за різними ознаками: залежно від країни емітента, за валютними запасами, за режимом використання, по відношенню до курсу інших валют, поняття валютного курсу і фактори, що впливають на нього, види валютного курсу	Тести, питання
2/2	8. Валютні системи	знати сутність світової валютно-фінансової системи та основні етапи її еволюції, шляхи становлення національної валютної системи України, процес валютного регулювання і валютного контролю як інструментів стабілізації валютної політики в Україні, роль та значення платіжного балансу та золотовалютних резервів в механізмі валютного регулювання, уміти знаходити темп інфляції, очікуваний темп цінової інфляції за відомим значенням фінансового результату від обміну валют, кросс-курсу однієї валюти по відношенню до іншої, зміну ціни товару при відомій зміні курсу національної валюти	Тести, індивідуальна практична робота
4/4	9. Кількісна теорія грошей і сучасний	знати загальні методологічні основи кількісної теорії грошей, основні постулати абстрактної теорії грошей, зокрема, номіналістичної, металістичної та марксистської,	Тести, питання

	монетаризм	напрями монетарної теорії грошей: класична, неокласичної та теорії сучасного монетаризму, основні аспекти грошово-кредитної політики України у світі сучасних монетарних теорій	
4/2	10. Сутність, функції та види кредиту	знати основні теорії кредиту, необхідність та суть кредиту, функції кредиту, класифікацію кредитів, особливості, суб'єкти та об'єкти комерційного, банківського, державного, споживчого, іпотечного, лізингового та міждержавного кредитів	Тести, питання
2/6	11. Банківське кредитування	знати сутність, організацію та технологію банківського кредитування, сутність банківського процента, маржі, формули нарощення за схемами простих та складних відсотків, фактори, що впливають на розмір процентної ставки, роль кредиту в умовах розвитку національної економіки та його межі, значення кредитної системи в розвитку економіки зарубіжних країн та України, уміти знаходити нарощену суму та суму відсотків за користування позикою при умовах нарахування за схемами простих та складних відсотків і в умовах інфляції	Тести, індивідуальна практична робота
2/2	12. Центральні банки	знати роль, значення та організацію діяльності центральних банків, статус, шляхи їх створення та основні етапи розвитку, функції центральних банків та їх ієрархію, види центральних банків	Тести, питання
2/2	13. Діяльність Національного банку України	знати принципи організації та функціонування Національного банку України, його основні функції, етапи створення НБУ, сутність грошово-кредитної політики Національного банку України та її роль у стабілізації економіки України	Тести, питання
4/6	14. Комерційні банки	знати поняття, функції, завдання, типи та правову основу діяльності комерційних банків в Україні, класифікацію комерційних банків, операції комерційних банків, їх класифікацію, суть та характеристику пасивних та активних операцій комерційних банків, уміти визначати теперішню вартість капіталу, процентний прибуток за депозитом, кінцеву вартість депозиту, реальний прибуток та реальну вартість депозиту в умовах інфляції	Тести, індивідуальна практична робота
4/2	15. Фінансові посередники грошового ринку	знати сутність і основні функції небанківських кредитних установ, основні форми функціонування у світі та в Україні інвестиційних компаній і фондів, довірчих товариств, пенсійних фондів, кредитних спілок, страхових компаній та ломбардів як небанківських кредитних інститутів	Тести, питання
2/2	16. Міжнародний валютний фонд	знати поняття міжнародних фінансових інституцій, процес їх створення та розвитку, поняття, значення та принципи функціонування Міжнародного валютного фонду, та основні аспекти його співпраці з Україною	Тести, питання
2/4	17. Світовий банк та регіональні фінансово-кредитні установи	знати сутність діяльності Світового банку як групи кредитно-фінансових установ, основні його напрями співробітництва з Україною, призначення регіональних фінансово-кредитних установ	Тести, питання

Список використаних джерел

1. Адамик Б.П. Національний банк і грошово-кредитна політика: Навчальний посібник. - Тернопіль: Карт-бланш, 2011. - 416 с.
2. Венгер В.В., Коваленко Д. І. Фінанси, гроші та кредит. Теорія та практика: Навчальний посібник. - Київ: Центр учбової літератури, 2019. - 578 с.
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV.
4. Закон України “Про банки і банківську діяльність” від 07.12.2000 р. № 2121-III зі змінами.
5. Закон України “Про Національний банк України” від 20.05.1999 р. № 679-XIV зі змінами.
6. Закон України “Про обіг векселів в Україні” від 05.04.2001 р. № 2374-III зі змінами.
7. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затверджена Постановою Правління НБУ від 21.01.2004 р. № 22 зі змінами.
8. Колотуха С. М., Власюк С. А. Гроші та кредит: Навчальний посібник. - Київ: Знання, 2012. - 495 с.
9. Конституція України від 28.06.1996 р. №254к-96-ВР.
10. Крупко М. І. Банківська система: підручник. - Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2013. – 556 с.
11. Мороз А. М. Банківські операції: Навчальний посібник. - Київ: КНЕУ, 2012. - 476 с.
12. Положення про електронні гроші в Україні, затв. Постановою Правління НБУ 04.11.2010 р. №481 зі змінами.
13. Сич Є. М. Ринок фінансових послуг: Навчальний посібник. - Київ: Центр учбової літератури, 2012. - 428 с.
14. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. №435-IV.
15. Гроші та кредит: навч. посібник / За ред. д.е.н., проф. М.І. Крупки. – Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 408 с.

Політика оцінювання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 1 бал).

Робота на практичних заняттях (усне опитування, тестування, розв’язування задач, оформлення бланків документів, участь у навчальній дискусії, доповідь з презентацією) у 2 семестрі максимальна оцінка 9 балів, у 3 семестрі максимальна оцінка 15 балів, у 4 семестрі максимальна оцінка 7 балів.

За модульну контрольну роботу у 2 семестрі максимальна оцінка 15 балів, у 3 семестрі максимальна оцінка 15 балів, у 4 семестрі максимальна оцінка 10 балів.

За індивідуальне науково-дослідне завдання максимальна оцінка 10 балів.

Перездача модульних контрольних робіт відбувається із дозволу декана факультету за наявності поважних причин.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані

Індивідуальні розрахункові роботи перевіряються на відповідність варіанту роботи, отриманого кожним студентом, і захищаються студентами.

Списування під час модульних контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв).

Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (освітня платформа «Калаборатор»).

За об’єктивних причин (наприклад, хвороба), навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем та деканом факультету.

У другому семестрі передбачено два змістовних модулі. За перший модуль студент може набрати максимально **55 балів**, за другий – **45 балів** (разом за семестр – **100 балів**). Мінімальний допускний бал – **35**.

Поточне тестування та самостійна робота										
Змістовний модуль 1						Змістовний модуль 2				
T1	T2	T2	T3	T3	Мкр1	T4	T5	T5	T6	Мкр2
7	7	9	8	9	15	7	7	9	7	15
55						45				
100										

У третьому семестрі передбачено два змістовних модулі. За третій модуль студент може набрати максимально **50 балів**, за четвертий – **50 балів** (разом за семестр – **100 балів**). Мінімальний допускний бал – **35**.

Поточне тестування та самостійна робота							
Змістовний модуль 3				Змістовний модуль 4			
T7	T8	T9	Мкр3	T10	T11	T11	Мкр4
10	15	10	15	10	10	15	15
50				50			
100							

У четвертому семестрі передбачено два змістовних модулі. За п'ятий модуль студент може набрати максимально **35 балів**, за шостий – **25 балів**, за ІНДЗ – **10 балів**, на екзамені – **30 балів** (разом за семестр – **100 балів**). Мінімальний допускний бал – **35**.

Поточне тестування та самостійна робота										Екзамен
Модуль 1								Модуль 2		
Змістовний модуль 5					Змістовний модуль 6				ІНДЗ	
T12	T13	T14	T14	Мкр5	T15	T16	T17	Мкр6		
6	6	6	7	10	5	5	5	10		
35					25				10	30
100										

Оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Розробник силабусу навчальної дисципліни Волкодав Т. А.

Силабус затверджено на засіданні кафедри фінансово-економічних дисциплін від 31.08.20 р., протокол № 1.